

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., ve věci

žalobce: **M.A.**,
zastoupen JUDr. Lubomírem Málkem, advokátem
se sídlem Horní 6, Havlíčkův Brod

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, IČ 70892822
sídlím Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

za účasti: **1. P.R.**,
zastoupený Mgr. Marií Klinerovou, advokátkou
se sídlem Mezibranská 1579/4, Nové Město, 110 00 Praha 1
2. K.R.
3. D.H.

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2023, č. j. KrÚ 18177/ODSH/2023/Sv,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. L. M.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Krajskému soudu byla dne 17. 4. 2023 doručena žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým rozhodl o odvolání žalobce podané proti rozhodnutí Obecního úřadu Vojtěchov (správní orgán prvního stupně) ze dne 26. 8. 2022, č. j. 312/22SSÚ/2022. Tím správní orgán prvního stupně rozhodl podle § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve věci určení existence veřejně přístupné účelové komunikace na částech pozemků parc. č. Xa a Xb, vyznačených na geometrickém plánu pro rozdělení pozemků č. 255-1140/2010 ze dne 13. 10. 2010 jako pozemkové parcely č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg, vše v katastrálním území X (v dalším textu již soud uvádí pouze parcelní čísla pozemků bez uvádění katastrálního území). Správní orgán prvního stupně rozhodl tak, že sub a) prohlásil, že pozemky parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf nejsou účelovou komunikací podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a tato komunikace není veřejně přístupná, neslouží široké veřejnosti. Dále sub b) prohlásil totéž ve vztahu k pozemku parc. č. Xg. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Základním žalobním bodem, který žalobce vymezil, byl nesouhlas se závěrem žalovaného, že žalobce má zajištěnu dopravní obslužnost svých pozemků po komunikaci na pozemku parc. č. Xh ve vlastnictví obce. Žalobce nejprve rekapituloval procesní vývoj předmětné věci a popsal místní poměry. Vytkl žalovanému, že ve výroku napadeného rozhodnutí bylo původně chybně uvedeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 24. 2. 2017, č. j. 282/2012/4. Tato vada nemohla být zhojena ani vydáním opravného rozhodnutí. Žalobce dále namítl, že ve výroku b) rozhodnutí správního orgánu prvního stupně uvedený pozemek parc. č. Xg není v předmětném katastrálním území vůbec evidován. Tuto chybu pak přejalo i napadené rozhodnutí. Žalobce tak navrhl napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost, neboť pozemek uvedený ve výroku rozhodnutí vůbec neexistuje, pravděpodobně byl sloučen do pozemku parc. č. Xi, a to ještě před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Uvedl, že žalobní body jsou v podstatě shodné s odvolacími argumenty, s nimiž se vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Blíže se k věci nevyjádřil.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

4. První osoba zúčastněná na řízení navrhovala zamítnutí žaloby. K věci uvedla, že není pravdou, že od roku 2014, kdy bylo žalovaným potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 19. 12. 2013, žádný soud existenci cesty na pozemku parc. č. Xg a parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf nezpochybil. Poukázala na rozsudky zdejšího krajského soudu ze dne 13. 11. 2014, č. j. 52 A 43/2014 - 67, dále rozsudek ze dne 19. 1. 2018, č. j. 52 A 65/2017 - 39, zrušený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 4 As 30/2018

- 27. 1. Osoba zúčastněná na řízení dále rekapitulovala právní úpravu a podrobně se věnovala rozboru znaků účelové komunikace v souladu s ustálenou judikaturou. Uvedla, že u žádného z dotčených pozemků neexistuje konkludentní souhlas předchozích vlastníků s užíváním předmětných pozemků, nebyla prokázána ani nutná komunikační potřeba. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné a závěry o neexistenci účelové komunikace jsou řádně odůvodněné.
5. Druhá osoba zúčastněná na řízení uvedla, že dům č. p. Y ve Vojtěchově i s pozemky zakoupila počátkem roku 2022, a to po kontrole v katastru nemovitostí, kdy ani historicky není na pozemcích evidováno žádné omezení ani věcná břemena. Žádný z jí vlastněných pozemků není v katastru nemovitostí evidován jako cesta nebo komunikace. K oplocení pozemku bylo vydáno povolení stavebním úřadem, stejně tak ke zbourání výměnku a příslušný správní orgán také povolil terénní úpravy kamenem a hlínou (materiálem z demolice), nejedná se tedy o skládku, jak tvrdí žalobce. Dům č. p. Y využívají v současnosti k trvalému bydlení rodiče 2. osoby zúčastněné na řízení.
6. Třetí osoba zúčastněná na řízení bez bližší argumentace navrhla zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl za splnění podmínek § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání.
8. Napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně soud v rámci soudního přezkumu posuzoval jako jeden celek (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2017, č. j. 6 As 22/2017 – 37; ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 As 254/2015 – 27; ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 As 101/2016 – 62).
9. Předmětem sporu v nyní projednávané věci byla otázka, zda se na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg v kat. úz. X nachází účelová komunikace, která je veřejně přístupná.
10. *Rekapitulace dosavadního průběhu událostí.*
11. S ohledem na skutečnost, že ve věci opakovaně rozhodovaly správní orgány i soudy, považuje krajský soud za vhodné zrekapitulovat dosavadní průběh událostí.
12. **[Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 19. 12. 2013]** Správní orgán prvního stupně rozhodnutím ze dne 19. 12. 2013, č. j. 282/2012/4, na základě žalobcovy žádosti podle § 142 správního řádu deklaroval, že pozemky parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf v k. ú. X jsou účelovou komunikací podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a tato komunikace je veřejně přístupná. Stejně rozhodl uvedeným rozhodnutím i ohledně pozemku parc. č. Xg v k. ú. X. Odvolání jednoho z vlastníků dotčených pozemků žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 4. 2014, č. j. KrÚ 23045/ODSH/2014/Sv (dále jen „rozhodnutí ze dne 4. 4. 2014“), zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.
13. **[Rozsudek zdejšího krajského soudu ze dne 13. 11. 2014]** Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 13. 11. 2014, č. j. 52 A 43/2014 – 67, rozhodnutí

ze dne 4. 4. 2014 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Uložil žalovanému zabývat se otázkou nezbytné komunikační potřeby ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, resp. vyjasnit, zda k nemovitostem ve vlastnictví žalobce (stavebním parcelám č. Za, Zb, Zc s domem č. p. Ya a zemědělským pozemkům parc. č. Zd, Ze, Zf, Zg, Zh, Zi a Zj) nevede jiná alternativní cesta, než přes dotčené pozemky, a zda se při užívání dotčených pozemků jednalo výlučně o výkon práva odpovídající věcnému břemeni, které svědčilo konkrétním právním předchůdcům žalobce, či zda se jednalo o veřejné užívání cesty, a pokud ano, zda se jednalo o pokojné užívání, či zda bylo takové užívání od počátku sporováno vlastníky dotčených pozemků.

14. **[Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2015]** V dalším řízení žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 2. 2015, č. j. KrÚ 9280/ODSH/2015/Sv, zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 19. 12. 2013 a vrátil mu věc k novému projednání. V něm správní orgán prvního stupně rozhodnutím ze dne 24. 2. 2017, č. j. 282/2012/4, podle § 142 správního řádu deklaroval, že pozemky parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf, jakož i pozemek parc. č. Xg, nejsou účelovými komunikacemi podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a tyto komunikace nejsou veřejně přístupné, neslouží široké veřejnosti. Proti rozhodnutí ze dne 24. 2. 2017 podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl a rozhodnutí potvrdil. Ve shodě se správním orgánem prvního stupně dospěl k závěru, že je zde alternativní cesta pro přístup k nemovitostem ve vlastnictví žalobce, vedoucí namísto přes dotčené pozemky ve vlastnictví třetích osob po komunikaci na pozemku parc. č. Xh, která je ve vlastnictví obce Vojtěchov.
15. **[Rozsudek zdejšího krajského soudu ze dne 19. 1. 2018]** Žalobce se bránil napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích. Ten rozsudkem ze dne 19. 1. 2018, č. j. 52 A 65/2017 - 39 žalobu zamítl. Krajský soud poté, co vyložil, že stěžejní spornou otázkou je posouzení nezbytné komunikační potřeby žalobce ve vztahu k nemovitostem v jeho vlastnictví, dal správním orgánům za pravdu, že ačkoliv je alternativní cesta desetkrát delší, než cesta vedoucí přes pozemky parc. č. Xc, Xd, Xe, Xf, ve výsledku se jedná pouze o rozdíl v délce 200 metrů, který není osobními vozy či vozy zemědělské techniky nezvládnutelný. Stejně jako žalovaný i krajský soud uvedl, že se nejedná o takovou překážku, aby v jejím důsledku muselo dojít k omezení vlastnického práva třetích osob k dotčeným pozemkům ve prospěch žalobce. S ohledem na relevantní judikaturu krajského soudu dovodil, že v případě existence alternativních způsobů, jak lze dosáhnout komunikačního spojení nemovitostí ve vlastnictví žalobce, je třeba dát přednost těm, jež neomezují vlastnické právo. K žalobcově námitce, že alternativní cesta se v zimním období neudrží, je několik měsíců neschůdná a nesjízdná a také nedostatečně široká (v nejužším úseku je šíře cesty 3,30 metrů, nejde rozšířit a zemědělské stroje široké 3,80 metrů nemohou touto cestou projet), krajský soud uvedl, že komunikace na pozemku par. č. Xh byla v nejužším místě (širokém 2,40 metrů v místě obíhajícího kolem domu č. p. Y na stavební parcele č. Zk) opravena a v současné době je na tomto místě široká 4,20 metrů, tedy dostatečná i pro průjezd zemědělských strojů. Krajský soud shrnul, že příjezd k nemovitostem ve vlastnictví žalobce alternativní cestou je sice obtížnější, avšak nikoliv nemožný, a vzhledem k charakteru zpřístupňovaných pozemků dostačující. Žalobcovy obavy z horší sjízdnosti alternativní cesty v zimě krajský soud nesdílel. Poukázal na to, že cesta přes dotčené pozemky ve vlastnictví fyzických osob v zimě nebude udržována

technickými službami obce, na rozdíl od alternativní cesty vedoucí na pozemku parc. č. Xh, který je ve vlastnictví obce; ta je schopna její údržbu v zimních měsících zajistit. Vzhledem ke skutečnosti, že podmínka nezbytné komunikační potřeby přes dotčené pozemky k nemovitostem ve vlastnictví žalobce nebyla splněna, krajský soud shledal bezpředmětným zkoumat další hlediska pro posouzení veřejné přístupné účelové komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, jež v napadeném rozsudku vymezil. Krajský soud závěrem shrnul, že napadené rozhodnutí považuje za dostatečně odůvodněné, správní orgány řádně zhodnotily rozhodné skutečnosti a rozhodovaly na základě řádně zjištěného skutkového stavu, v řízení ani nevyplývala potřeba dalšího dokazování.

16. **[Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020]** Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 13. 5. 2020, č. j. 4 As 30/2018 - 27, zrušil rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Předdeslal, že krajský soud nepochybil při vymezení znaků veřejné přístupné účelové komunikace, své úvahy založil na odkazech na příslušnou judikaturu, ať již Ústavního soudu (již citovaný nálezn sp. zn. II. ÚS 268/06) či judikatuře Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011 - 99), jakož i Nejvyššího soudu (rozsudek ze dne 16. 5. 2013, sp. zn. 22 Cdo 2178/2012), a prvořadě se věnoval sporné otázce, zda se cesta na pozemku parc. č. Xh v k. ú. Vojtěchov u Hlinska dá považovat za rozumnou alternativní cestu, a tudíž není naplněn požadavek nezbytné komunikační spojnice nemovitostí ve vlastnictví stěžovatele vedoucí přes dotčené pozemky. Jako správný označil NSS i předpoklad krajského soudu, že pokud by byla otázka nezbytné komunikační potřeby vyřešena ve prospěch existence alternativní cesty, bylo by nadbytečné se zabývat dalšími pojmovými znaky veřejné přístupné účelové komunikace.
17. Přesto však krajský soud pochybil, dovodil-li již nyní, že rozumnou alternativou pro zajištění přístupu k nemovitostem ve vlastnictví stěžovatele je namísto cesty po dotčených pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf (a také parc. č. Xg) cesta vedoucí na pozemku parc. č. Xh ve vlastnictví obce. Tato úvaha krajského soudu vycházela z neúplného posouzení skutkového stavu věci, a byla tak předčasná. Vypořádání uvedené žalobní námítky krajský soud provedl ve shodě se správními orgány, s nimiž se ztotožnil. Přehlédl však, že stěžovatel v žalobě zpochybňoval šířku alternativní cesty po celé její délce, výslovně namítal její nedostatečnou šíři 3,3 m a v důsledku toho její neprůjezdnost pro zemědělské stroje o šířce 3,8 m a konkrétně poukazoval na jiné určité místo této alternativní cesty, než kterým se zabývaly správní orgány a poté i krajský soud. Dle NSS tak dosud nebylo postaveno na jisto, zda stěžovatelovými zemědělskými stroji je alternativní cesta průjezdná po celé její délce a zejména také v místě, na něž stěžovatel poukazoval v žalobě, tj. mezi stavební parcelou č. Zl a protější pozemkovou parcelou č. Zm. Uvedený úsek se podle situace, která je zjevná ze správního spisu, nachází na pozemku parc. č. Xh před místem, z něhož by byly přístupné nemovitosti ve vlastnictví stěžovatele. Tudíž pokud by právě v důsledku malé šíře tohoto místa (nebo kteréhokoliv jiného v úseku před provedeným rozšířením cesty na pozemku Xh u budovy č. p. Y) nebyly nemovitosti stěžovatele po cestě na pozemku parc. č. Xh dostupné, nemuselo by se o alternativní cestu jednat.
18. Touto otázkou se však krajský soud nezabýval, ač ji stěžovatel v žalobě výslovně namítal. Cestu na pozemku parc. č. Xh, o jejíž šíři se vedla polemika, jak krajský soud, tak i správní

orgány hodnotily jako alternativní s ohledem na průjezd vozů stěžovatelovy zemědělské techniky o nezpochybněné šířce 3,8 m. NSS uzavřel, že dosud nebylo vyjasněno, zda kromě zmíněného největšího zúžení (u domu č. p. Y, jež bylo rozšířeno) i ve zbylé délce je uvedená cesta pro příjezd k nemovitostem ve vlastnictví stěžovatele dostatečně široká, a tudíž zda představuje onu rozumnou alternativu komunikační spojnice.

19. NSS dále uvedl, že v dalším řízení je třeba se také zabývat otázkou, zda užívání této alternativní cesty zemědělskými stroji o šířce 3,8 m lze považovat za užívání obecné ve smyslu § 19 zákona o pozemních komunikacích, anebo zda jde o naopak o užívání zvláštní podle § 25 téhož zákona, které podléhá zvláštnímu režimu a k takovému užívání je třeba souhlasu vlastníka komunikace.
20. **[Rozsudek zdejšího krajského soudu ze dne 17. 8. 2020]** Krajský soud následně rozsudkem ze dne 17. 8. 2020, č. j. 52 A 65/2017 - 74, rozhodl tak, že rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2017, č. j. KrÚ 40311/ODSH/2017/Sv, pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl přitom k následujícím závěrům. Ze správního spisu vůbec nevyplývá, že by žalobce v něm namítal, že zmíněná alternativní cesta na pozemku č. Xh v katastrálním území X je „nedostatečně široká v celé její délce“, jak nyní nově tvrdí v žalobě, ale že naopak poukazoval pouze na nedostatečnou šíři této alternativní cesty jen v jejím jednom místě, tj. v místě, kde tato komunikace vede kolem budovy č. p. Y. Tato skutečnost například vyplývá z jeho odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně založené ve spisu na č. l. 39, a to z odvolání ze dne 13. 3. 2017, strana 4, kde poukazuje na skutečnost, že obilní kombajn má šíři 3,8 metrů a uvedeným zúžením o šířce 3,3 metrů zřejmě neprojde. Jak vyplývá ze správního spisu a zejména z rozhodnutí správního orgánu I. stupně a z rozhodnutí žalovaného, právě ve vztahu k této námitce o provedeném místním šetření, místní obecní úřad provedl opravu této alternativní komunikace na pozemku č. Xh, „s *finanční spoluúčastí bratrů Mrkvičkových, jak bylo dohodnuto při místním šetření*“, v tom nejúžším místě, tedy u budovy č. p. Y, a po provedení opravy již je cesta v tomto zúženém místě široká 420 cm a přístup na pozemek parc. č. Zd je široký 400 cm. Mohlo by se tedy na první pohled zdát, že pokud v průběhu správního řízení žalobce netvrdil, že nemohl tuto alternativní komunikaci na pozemku par. č. Xh užívat z jím namítaného důvodu, tj. kdy tuto námitku uplatnil ve správním řízení, a následně však na rozdíl od odvolání toto tvrzení uvedl v žalobě a poukázal na to, že tato komunikace nemůže být způsobilá pro průjezd žalobcovy zemědělské techniky v celé její délce, takže se jedná o skutkovou novotu, a krajský soud v takovém případě by k ní nemusel přihlídnout. V daném případě by bylo však takové zdání klamné, neboť se v podstatě o žádnou skutkovou novotu nejednalo. I když žalobce až v žalobě namítal, že by nemohl používat zmíněnou alternativní cestu na pozemku par. č. Xh v katastrálním území X po celé její délce, tak z jeho tvrzení učiněných již ve správním řízení lze takový závěr nepochybně zjistit. Žalobce totiž již ve správním řízení poukazoval na skutečnost, že jeho komunikační potřeba zahrnuje dopravu zemědělskými stroji (konkrétně uvedl kombajn) o šířce 3,8 metrů, a již správní orgán I. stupně uvedl ve svém rozhodnutí, že tato alternativní cesta je široká cca 3,3 metrů a je pouze ve zmíněném místě, tj. „probíhá kolem domu č. p. Y (st. Zk)“, přičemž byla před zmíněnou opravou zúžena na 2,4 metrů a ve výšce cca 2,4 metrů, což neumožňovalo průjezd zemědělské techniky ani většího nákladního vozidla. Zároveň jak správní orgán I. stupně, tak i žalovaný nezpochybňovali, že žalobce potřebuje za

účelem zemědělského využívání svého pozemku používat cestu v šíři, která by umožnila průjezd obilních kombajnů širokých 3,8 metrů.

21. Závěr správních orgánů o tom, že v daném případě nutnou komunikační potřebu cesty zajišťuje veřejná komunikace parc. č. Xh, byl tudíž předčasný, neboť za účelem přijetí tohoto závěru nepostačuje zjištění a závěr správních orgánů o tom, že v uvedeném místě (u domu č. p. Y) byla provedená zmíněná oprava a tato alternativní komunikace byla rozšířena tak, aby mohl tudy žalobce se zemědělskými stroji projíždět (za účelem obhospodařování svých pozemků využívá žalobce mimo jiné i mechanizační prostředky zemědělských podniků, zejména zemědělského družstva vlastníků Mrákotín, jak vyplývá z podání ze dne 10. 10. 2013, založené ve správním spisu). Krajský soud musel tedy vycházet ze stěžejního závěru Nejvyššího správního soudu, podle něhož: *„Z uvedeného důvodu nezbyvá než uzavřít, že dosud nebylo vyjasněno, zda kromě zmíněného největšího zúžení (u domu čp. Y, jež bylo rozšířeno) i ve zbylé délce je uvedena cesta pro příjezd k nemovitostem ve vlastnictví stěžovatele dostatečně široká, a tudíž zda představuje onu rozumnou alternativu komunikační spojnice.“*
22. Krajský soud dále uvedl, že ze správního spisu zároveň nevyplývá, že by k tomuto „vyjasnění“ bylo provedeno adekvátní dokazování za účelem zjištění této skutečnosti, tedy ověření, zda uvedená cesta na par. č. Xh *„představuje onu rozumnou alternativu komunikační spojnice“* a umožňuje žalobci průjezd zemědělské techniky o šířce 3,8 metrů za účelem zemědělského obhospodařování jeho pozemků. V projednávané věci tak skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a pro tuto vadu řízení musel krajský soud žalované rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Uložil mu doplnit dokazování za použití vhodného důkazního prostředku o zjištění, zda uvedená alternativní účelová komunikace na pozemku parc. č. par. č. Xh v katastrálním území X je z hlediska svých parametrů schopna být použita pro zmíněný účel žalobce, tj. zajištění obhospodařování zemědělských pozemků ve vlastnictví či spoluvlastnictví žalobce tak, aby tudy mohly projíždět zemědělské stroje v šířce 3,8 metrů. Pokud by tomu tak nebylo, nemohl by silniční správní úřad vycházet ze závěrů, který byl uveden v žalovaném rozhodnutí, tedy že v daném případě existuje vhodná alternativní cesta, tedy že žalobce má zajištěnou za výše uvedeným účelem možnost jiného alternativního přístupu a není tu naléhavá komunikační potřeba, a bylo by v takovém případě třeba se zabývat dalšími podmínkami pro vydání rozhodnutí, kterého se žalobce dožadoval v řízení vedeném podle ust. § 142 správního řádu.
23. V dalším řízení byl žalovaný rozsudkem krajského soudu, v souladu s právním názorem obsaženým ve výše zmíněném zrušujícím rozsudku NSS ze dne 13. 5. 2020, č. j. 4 As 30/2018 - 27 zavázán, aby se zabýval tím, zda v případě žalobce představuje cesta na pozemku par. č. Xh skutečně alternativu ve smyslu judikатурních požadavků Ústavního soudu i obou Nejvyšších soudů, tj. zda se jedná o *„ještě rozumnou alternativu“*, která však nemusí být zcela rovnocenná, ani natolik pohodlná, či přibližně stejně dlouhá nebo obdobně komfortní jako cesty vedoucí k nemovitostem ve vlastnictví žalobce přes dotčené pozemky, a to s ohledem na žalobcovy námitky. K tomu uložil krajský soud žalovanému doplnění dokazování, zejména provedením šetření na místě za přítomnosti účastníků správního řízení za účelem zjištění skutečné šíře této cesty.

24. Žalovaný byl dále zavázán právním názorem, že v daném případě tato alternativní komunikace má být používána za výše zmíněným účelem, tj. musí existovat po technické stránce v takovém stavu, aby umožnila průjezdnost pro zemědělské stroje o šířce 3,8 metrů. K tomu soud poznamenal, že sice nelze nutit vlastníka pozemku parc. č. Xh k takové úpravě pozemku, aby bylo zmíněného účelu dosaženo, avšak na druhé straně, pokud vlastník tohoto pozemku sám dobrovolně uvede tu cestu do požadovaného technického stavu a tento stav bude existovat v době vydání dalšího rozhodnutí správního orgánu v dané věci, může se stát námitka žalobce týkající se neprůjezdnosti této alternativní cesty zemědělskou technikou bezpředmětnou.
25. Závěr žalovaného, že užívání alternativní cesty zemědělskými stroji o šířce 3,8 metrů nelze považovat za užívání obecné ve smyslu § 19 zákona o pozemních komunikacích, ale že se jedná o užívání zvláštní dle § 25 zákona o pozemních komunikacích podléhající zvláštnímu režimu a souhlasu vlastníka komunikace, krajský soud nepovažoval za správný, neboť zvláštní užívání dle § 25 se týká užívání dálnic, silnic a místních komunikací, nikoliv užívání účelových komunikací (§ 7 zákona o pozemních komunikacích). Ust. § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích přímo uvádí, že účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí, mimo jiné i „*ke obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*“, tedy používání zemědělských strojů se zde předpokládá.
26. K námitce horší sjízdnosti v zimě krajský soud uvedl, že námitka se vztahuje pouze na osobní vozidla, přístup pouze k zemědělsky obdělávaným nemovitostem není v zimním období nutný. Ani komunikace na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg, ani alternativní komunikace na pozemku parc. č. Xh se v zimě neudržují, a jelikož je komunikace na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg ve zmíněném katastrálním území ve vlastnictví fyzické osoby, ani v budoucnu Technické služby Obce Vojtěchov takovou údržbu provádět nebudou. Krajský soud proto souhlasil se závěrem žalovaného, kdy úprava komunikace na pozemku parc. č. Xh ve vlastnictví obce Vojtěchov není do budoucna vyloučena, a i když je kvalita pozemku nesrovnatelně horší s kvalitou pojezdu na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg ve zmíněném katastrálním území, tak s velkou dávkou opatrnosti pravděpodobně sjízdný je. Přístup v letních měsících je tak k nemovitostem bez problému umožněn po alternativní cestě, v zimních měsících, jak bylo uvedeno, je přístup komplikovanější a obtížný, přesto správní orgány tento přístup nevyhodnotily jako nemožný, a jako nutnou komunikační potřebu, která by opravňovala omezení vlastnického práva, přičemž krajský soud se s tímto závěrem ztotožnil.
27. Z hlediska délky je alternativní komunikace na parc. č. Xh ve vlastnictví obce Vojtěchov 10× delší než cesta na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg, ze správního spisu vyplývá, že se jedná o rozdíl 200 metrů, tudíž nejedná se o rozdíl běžnou technikou nepřekonatelný. Rozdíl 200 metrů krajský soud stejně jako žalovaný nepovažoval za takovou překážku, aby v jejím důsledku došlo k omezení vlastnického práva (srov. nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, rozhodnutí NSS ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011 -99). Při posuzování nutnosti komunikační potřeby nutné zvážit proporcionalitu omezení vlastnického práva tak, že například okolnost, že pěšina je pro část obce nejkratším spojením, neospravedlňuje ještě sama o sobě závěr, že jde o komunikaci nutnou (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011 - 99).

Krajský soud aproboval závěr žalovaného, že pohodlnost pro uživatele alternativní cesty není otázkou komunikační nezbytnosti a nemůže být řešena na úkor vlastnického práva majitele pozemku parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg, přes které má dle žalobce veřejná účelová komunikace vést.

28. Z právní úpravy a navazující ustálené a bohaté judikatury vyplývá, že komunikace bude mít charakter veřejně přístupné účelové komunikace, a to ze zákona, bude-li naplňovat vymezené pojmové znaky. O účelovou komunikaci se jedná, jakmile dojde ke kumulativnímu splnění čtyř znaků: a) znatelnost a stálost cesty v terénu, b) spojení pozemků s veřejnou komunikací, c) souhlas vlastníka s obecným užíváním účelové komunikace a d) nutná komunikační potřeba (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2009, č. j. 1 As 76/2009 - 60, publ. pod č. 2028/2010 Sb. NSS, ze dne 7. 4. 2011, č. j. 2 As 84/2010 - 128, ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011 - 99, ze dne 9. 6. 2011, č. j. 5 As 36/2010 - 204, ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 32/2012 - 42, ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015 - 14, ze dne 30. 5. 2019, čj. 8 As 254/2018 - 59 a další).
29. V dané věci pro posouzení existence posuzované komunikace byla sporná existence nutné a nenahraditelné komunikační potřeby, kdy žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a poté obdobně v žalobě zpochybňoval závěry správních orgánů o tom, že má zajištěn alternativní přístup ke svým nemovitostem s použitím komunikace na pozemku parc. č. Xh. Stěžejním žalobním bodem tak byla námitka žalobce v podobě nesouhlasu se závěrem žalovaného správního orgánu vysloveném v žalovaném rozhodnutí, že žalobce má zajištěnou dopravní obslužnost svých pozemků možným využitím alternativního přístupu po komunikaci na pozemku parc. č. Xh.
30. Podle nálezu Ústavního soudu II. ÚS 286/06 ze dne 17. 5. 2007 platí, že „[z] dnešních hledisek posuzování legitimních omezení základních práv se totiž jedná o nezbytnou podmínku proporcionality omezení. Zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům.“ Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2014, sp. zn. 9 As 147/2013, vyplývá, že k prokázání nutné komunikační potřeby je třeba zjistit, zda k sousedním nemovitostem neexistuje alternativní přístup a zda užívání nemovitosti není zajištěno institutem soukromého práva, např. věcným břemenem. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, sp. zn. 2 As 44/2011, je podmínka nutné komunikační potřeby naplněna, pokud se v dané lokalitě nenachází k předmětné komunikaci alternativa, o níž by bylo možné vzhledem ke konkrétním podmínkám v území ještě rozumně uvažovat. Z další judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní orgány zkoumají, zda alternativní dopravní cesta zajišťuje plnohodnotné komunikační spojení dotčených nemovitostí, zda je udržovaná, průjezdná i při špatném počasí a v zimním období a zda je vhodná pro nezbytný obslužný provoz nemovitosti většími vozidly, např. popeláři, dovoz paliva, hasiči, vůz záchranné služby apod. (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, sp. zn. 5 As 3/2009). Alternativní cesta musí reálně existovat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č. j. 8 As 32/2015 - 32).
31. Pokud měly správní orgány za to, že k pozemkům žalobce vede alternativní cesta či cesty, a existenci těchto alternativních cest odůvodnily nedostatek nutné komunikační potřeby,

bylo jejich povinností tuto skutečnost také prokázat a podmínku nutné komunikační potřeby tak vyvrátit. Tuto povinnost podle názoru krajského soudu správní orgány splnily.

32. Jak vyplývá z rekapitulace dosavadního průběhu událostí (bod 11 a násl. odůvodnění tohoto rozsudku), žalobce zpochybňoval závěry správních orgánů o tom, že má tento alternativní přístup zajištěn s použitím komunikace na pozemku parc. č. Xh (dále v textu jen jako „alternativní komunikace“) ze dvou stěžejních důvodů. Prvním z nich bylo jeho tvrzení o tom, že nemůže tuto alternativní komunikaci užívat zemědělskou technikou, která má šířku 3,8 m a že taková technika v této šířce byla žalobcem užívána i na jiných komunikacích. V předchozím svém rozsudku ze dne 17. 8. 2020, č. j. 52 A 65/2017 - 74, kde bylo předchozí rozhodnutí žalovaného zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, v souladu se závěry NSS obsaženými v jeho již zmíněném rozsudku ze dne 13. 5. 2020, č. j. 4 As 30/2018 - 27, uložil touto otázkou žalovanému se dále zabývat a provést dokazování za účelem posouzení této námitky žalobce. Jak vyplývá ze správního spisu a z žalovaného rozhodnutí, správní orgán I. stupně se nejprve zabýval otázkou doložení tohoto tvrzení žalobce, tedy že by skutečně hodlal užívat alternativní komunikaci zemědělskou technikou v šířce 3,8 m, přičemž správně vyzval v souladu s ust. § 52 správního řádu žalobce k doložení tohoto tvrzení. K tomu správně žalovaný poukázal ve svém rozhodnutí na skutečnost, že tato povinnost se týká zejména deklaratorního řízení dle ust. § 142 správního řádu, které v dané věci bylo vedeno. K tomu je třeba připomenout, že ohledně důkazního břemene je třeba mít na zřeteli ust. § 142 odst. 3 správního řádu, které stanoví, že pro dokazování v řízení o určení právního vztahu platí ust. § 141 odst. 4 správního řádu obdobně; odkazuje se zde na pravidlo pro dokazování ve sporném řízení. Odkazované ustanovení stanoví, že ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Toto ustanovení oslavuje ve vztahu ke správnímu orgánu vyšetřovací zásadu a zvyšuje odpovědnost účastníků řízení za výsledek řízení tím, že do popředí staví zásadu projednací (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2018, č. j. 5 A 142/2013 - 68). Aplikováno obdobně na danou věc pak výše uvedené znamená, že žalobce, žádající o určení právního vztahu, musel primárně tvrdit a prokazovat skutečnosti rozhodné pro požadovaný rozsah určení. Proto tento postup správního orgánu I. stupně považoval krajský soud za správný, ostatně sám žalobce ani v žalobě proti němu nevznesl žádnou žalobní námitku. Současně správní orgán I. stupně nechal vyhotovit znalecký posudek k zaměření a vypracování situace s vyznačením průjezdnosti po pozemkové parcele č. Xh, tedy k alternativní komunikaci a přilehlému okolí u Ing. Aleše Kubáta, znalce, přičemž z tohoto posudku vzal za prokázané správní orgán I. stupně šířkové poměry, kdy v celé délce alternativní komunikace, která má průjezdní profil v nejužším místě mezi pozemkem č. st. Zl a pozemkem č. Zm – 3,36 m a pozemek p. č. Xg má průjezdní profil v nejužším místě u p. č. st. Zl – 3 m. Žalobce k doložení svého tvrzení o tom, že alternativní komunikaci využíval zemědělskou technikou s šíří 3,8 m, neposkytl, resp. nenavrhl žádný důkaz, že by tomu tak bylo. Žalobce navíc jinak neprokázal své tvrzení, že disponuje nebo si pronajímá či jinak vlastní zemědělskou techniku v šíři 3,8 m, kterou by využíval k obhospodařování svých výše zmíněných pozemků v katastrálním

území Vojtěchov u Hlinska, a že tato technika byla přepravována na předemných komunikacích. Navíc, jak vyplývá z rozhodnutí správního orgánu I. stupně a z rozhodnutí žalovaného, i současný nájemce Malečská zemědělská s.r.o., Mladeč, ve vyjádření sdělila, že alternativní komunikaci k obhospodařování pozemků v k. ú. X nevyužívá. Z tohoto správní orgány vyvodily správný závěr o tom, že je zřejmé, že v současné době není alternativní komunikace užívána žádnou zemědělskou technikou, taktéž ze strany žalobce nebylo doloženo, že by v minulosti byly předmětné komunikace využívány zemědělskou technikou o šířce 3,8 m. Tento závěr správního orgánu žalobce ani v žalobě nenapadl a soud není oprávněn a ani povinen za žalobce vyhledávat argumenty proti tomuto závěru, který byl obsažen v žalovaném rozhodnutí (strana 5, č. 1. 7 soudního spisu). Tím byla splněna povinnost správních orgánů zabývat se tímto žalobcem tvrzeným důvodem o nemožnosti užívání alternativní komunikace (její šířka z hlediska použití zemědělské techniky o šířce 3,8 m).

33. Druhým důvodem, který obsahoval námitku žalobce týkající se nemožnosti užívání alternativní komunikace, bylo tvrzení o nemožnosti jejího používání v zimním období, kdy je tato cesta podle jeho názoru „zcela neprůjezdná“. Žalobce však přehlédl, že touto námitkou se zabýval soud již ve svém předchozím rozsudku ze dne 19. 1. 2018, č. j. 52 A 65/2017 - 39, přičemž tyto závěry aproboval i Nejvyšší správní soud v již výše zmíněném rozsudku ze dne 13. 5. 2020, č. j. 4 As 30/2018 - 27 (bod 38 a násl. tohoto rozsudku). Proto plně postačovalo, když tyto závěry opětovně uvedl žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí včetně závěrů NSS, uvedeném v tomto rozsudku (strana 6 a 7 žalovaného rozhodnutí, č. 1. 7 a 8 soudního spisu). NSS v tomto rozsudku uvedl tento závěr:

„[38] Krajský soud se v napadeném rozsudku obsáhle a s logickými závěry (byť na základě neúplně zjištěného skutkového stavu a nikoliv ze všech hledisek, která byla v žalobě nastolena) vypořádal s naplněním znaku veřejně přístupné účelové komunikace spočívajícího v nutné komunikační potřebě. Přitom dovodil, že je správný závěr správních orgánů o tom, že žádná ze dvou cest vedoucích k nemovitostem stěžovatele po dotčených pozemcích ve vlastnictví třetích osob není veřejně přístupnou účelovou komunikací. Pro uvedené nepovažoval další dokazování, a to ani místním šetřením, jež mělo směřovat k ověření stavu alternativní cesty v zimním období, za potřebné; skutkový stav měl za dostatečně zjištěný.

[39] Takovému odůvodnění, jež v napadeném rozsudku krajský soud k důkaznímu návrhu stěžovatele poskytl, není co vytknout, zvláště za situace, pokud stěžovatel současně, vedle požadavku na provedení onoho místního šetření o stavu alternativní cesty v zimních měsících, již ve správním řízení poukazoval na nezpochybněný podklad svědčící o tom, že starosta obce Vojtěchova rozhodl o tom, že cesta na pozemku parc. č. Xh nebude v zimním období (od 23. 12. 2016 do 31. 5. 2017) udržována pro malý dopravní význam (viz nařízení obce Vojtěchov č. 1/2016, jež je součástí správního spisu).

[40] K prokázání nikým nezpochybněné a nesporné skutečnosti tak bylo nadbytečné provádět dokazování místním šetřením. Ostatně námitkou nesjízdnosti a neschůdnosti alternativní cesty se zabývaly jak správní orgány, tak i krajský soud ve svých rozhodnutích dostatečně. Krajský soud vysvětlil, že komunikace na dotčených pozemcích jsou ve vlastnictví fyzických osob, a proto ani u nich není nikterak zaručená její údržba v zimních měsících. V tomto ohledu tedy není alternativní cesta horší než komunikace přes dotčené pozemky.“

34. Krajský soud tak neměl důvod, aby tuto námitku vypořádal nyní jinak než v předchozím svém rozsudku ze dne 19. 1. 2018, č. j. 52 A 65/2017 - 39, a proto opětovně k ní uvádí závěr, aprobevovaný i v citované části zmíněného rozsudku NSS:
35. Ohledně horší s jízdnosti v zimě se námitka vztahuje pouze na osobní vozidla, jelikož, jak sám žalobce uvádí, přístup k pouze zemědělsky obdělávaným nemovitostem není v zimním období nutný, ale jedná se o přístup např. k obytnému domu č. p. Ya. Žalovaný k této námitce uvedl, že ani komunikace na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg v k. ú. X ani alternativní komunikace na pozemku parc. č. Xh se v zimě neudrží a jelikož je komunikace na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg v k. ú. X ve vlastnictví fyzické osoby, ani v budoucnu Technické služby Obce Vojtěchov u Hlinska takovou údržbu provádět nebudou, na rozdíl od komunikace na pozemku parc. č. Xh, která je ve vlastnictví obce Vojtěchov u Hlinska, a údržba v zimních obdobích probíhá na komunikaci ve vlastnictví obce dle ust. § 3 zákona o pozemních komunikacích v rozsahu jejich zařazení a kategorie a je tedy komunikací v zimním období vhodnější. Krajský soud souhlasí s tímto závěrem žalovaného, kdy úprava komunikace na pozemku parc. č. Xh ve vlastnictví obce Vojtěchov u Hlinska není do budoucna vyloučena, a i když je kvalita pozemku nesrovnatelně horší s kvalitou pojezdu na pozemcích parc. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg, s velkou dávkou opatrnosti pravděpodobně s jízdný je. Přístup v letních měsících je tak k nemovitostem bez problému umožněn po alternativní cestě, v zimních měsících, jak bylo řečeno, je přístup komplikovanější a obtížný, přesto správní orgány tento přístup nevyhodnotily jako nemožný prokazující nutnou komunikační potřebu, která by opravňovala omezení vlastnického práva, krajský soud se s tímto závěrem ztotožňuje. S ohledem na výše uvedené, že je-li tu možnost jiného alternativního přístupu, byť méně komfortního a obtížného, nicméně ještě postačujícího, není tu naléhavá komunikační potřeba, a tudíž krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že právo obecného užívání účelové komunikace nemůže být řešeno na úkor vlastnického práva majitele pozemků p. č. Xc, Xd, Xe a Xf a Xg, přes které má dle žalobce veřejná komunikace vést.
36. Není tedy pravdou, že by se žalovaný touto námitkou nezabýval, že by jeho rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, jak tvrdí žalobce v žalobě. Krajský soud tedy ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že žalobce má zajištěnou dopravní obslužnost svých pozemků po zmíněné alternativní komunikaci a že tedy není možné deklarovat existenci veřejně přístupné účelové komunikace na výše zmíněných pozemcích, přičemž byl to žalobce, kdo měl povinnost tvrdit a navrhopvat k tomuto tvrzení důkazy ke své žádosti, kterou bylo řízení u správního orgánu v dané věci zahájeno. Navíc v této věci správní orgány dostály své povinnosti dle § 3 správního řádu zahrnující povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, přičemž mezi podklady rozhodnutí mj. byl i výše zmíněný znalecký posudek týkající se posouzení existence alternativní komunikace. Další námitky, uvedené dále v žalobních bodech, neměly vliv na zákonnost žalovaného rozhodnutí.
37. Pokud žalobce v části VII. žaloby tvrdí, že se odvolací orgán nezabýval dalšími výhradami odvolatelů, že jen citoval předchozí závěry správních orgánů a soudů, tak jednak žalobce neuvádí konkrétně, o jaké „výhrady“ se jedná, když soud není oprávněn, a ani povinen za žalobce vyhledávat konkrétní „výhrady“, přičemž není úkolem soudu ve správním

soudnictví, aby nahrazoval činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a sám je dotvářel (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006 - 63). Navíc, jak již bylo výše uvedeno, tak tyto „výhrady“ se týkají zřejmě posouzení alternativní komunikace z hlediska jejího využití v zinném období, přičemž pokud se již touto námitkou („výhradou“) zabýval již soud v předchozím rozhodnutí a potažmo i Nejvyšší správní soud, není důvod k tomu, proč by tyto závěry žalovaný jen citoval v žalovaném rozhodnutí a poukázal na ně. A to tím spíše, když těmito závěry, uvedenými ve zrušujícím rozsudku NSS, byl žalovaný v dané věci vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Krajský soud nemůže souhlasit ani s žalobním bodem (část IX. žaloby) o tom, že je zcela zásadní pochybením žalovaného, když vydal dne 23. 2. 2023 opravné rozhodnutí, v němž podle § 70 správního řádu byl opraven údaj týkající se rozhodnutí správního orgánu I. stupně, když se jednalo o opravu data jeho vydání a uvedení čísla jednacího.

38. Jak vyplývá z tohoto opravného rozhodnutí ze dne 23. 2. 2023, č. j. KrÚ 20073/ODSH/2023/Sv, bylo v žalovaném rozhodnutí chybně uvedeno číslo jednací a datum vyhotovení rozhodnutí Obecního úřadu Vojtěchov, když namísto chybného označení data jeho vydání 24. 2. 2017 a čísla jednacího 282/2012/4 mělo být správně uvedeno, že se jedná o rozhodnutí ze dne 26. 8. 2022, č. j. 312/2022/SSÚ/2022. Podle § 70 správního řádu opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí. Prvním úkonem správního orgánu ve věci opravy je vydání tohoto rozhodnutí. Právo podat odvolání proti opravnému usnesení anebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, který může být přímo dotčen. Podle ustálené judikatury NSS je možné aplikovat institut opravy zřejmých nesprávností pouze v případě zjevných omylů ohledně údajů, které jsou dostatečně podloženy zjištěními, jež prokazují její správné znění. Naopak, není možné měnit vlastní skutková zjištění, na jejichž základě bylo ve věci rozhodnuto, nebo jejich právní posouzení. Nelze připustit, aby se pomocí opravy zřejmých nesprávností měnil vlastní obsah (smysl) opravovaného správního rozhodnutí, protože nejde o opravný prostředek ani o nové rozhodnutí. Institut opravy zřejmých nesprávností slouží pouze k odstraňování různých méně významných překlepů, zkomolenin, opravám dat (tj. i oprava data vydání a čísla jednacího rozhodnutí správního orgánu), početních či technických chyb, o jejichž existenci a povaze není pochyb. Oprava dle § 70 správního řádu nemůže být použita ke změně vlastních, opravovaným rozhodnutím stanovených práv a povinností.
39. V daném případě bylo nesporné, že oprava se týkala rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které bylo založeno ve spisu a bylo toto rozhodnutí identifikováno číslem jednacím a datem jeho vydání tak, jak bylo posléze uvedeno ve výroku opravného rozhodnutí. Navíc, v neposlední řadě považuje krajský soud tuto námitku za nepřipustnou, protože tuto námitku proti opravnému rozhodnutí měl žalobce právo uplatnit jen v odvolání proti tomuto rozhodnutí, když o možnosti podat odvolání proti opravnému rozhodnutí byl v tomto rozhodnutí náležitě poučen.
40. Poslední žalobní bod pak zahrnuje tvrzení žalobce o tom, že pozemek parc. č. Xg, který byl uveden ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně pod bodem b) s tím, že není účelovou komunikací, není veřejně přístupný a neslouží široké veřejnosti, není v katastru

nemovitostí v k. ú. Vojtěchov u Hlinska vůbec evidován. Toto chybné tvrzení pak dle žalobce přebírá žalované rozhodnutí. Tento pozemek dle tvrzení samotného žalobce byl údajně sloučen do pozemku parc. č. Xi ještě před datem rozhodování správního orgánu I. stupně. K tomu krajský soud uvádí následující závěry:

41. Předně je třeba uvést, že předmět rozhodování správních orgánů v dané věci byl vymezen žádostí o určení právního vztahu ze dne 10. 12. 2012, ve kterém je obsažen požadavek žadatelů (žalobce a pana S.A.), aby silniční správní úřad rozhodl o existenci veřejné přístupové komunikace i na pozemkové parcele č. Xg v katastrálním území X, a tato parcela v té době v evidenci katastru nemovitostí vedena takto byla, což vyplývá i z informace o této parcele, obsažené v příloze vyjádření osoby zúčastněné na řízení P.R. z 25. 1. 2023 (č. l. 7 správního spisu, příloha č. 4). V době rozhodování správních orgánů (správního orgánu I. stupně a žalovaného v dané věci) tento pozemek byl sloučen do pozemku parc. č. Xi, jak vyplývá z vyjádření žalovaného ze dne 13. 11. 2023 (č. l. 69 soudního spisu), přičemž tuto skutečnost potvrdil i sám žalobce v žalobě a jedná se tak o nespornou skutečnost, tedy že samotný údaj týkající se identifikace pozemku, na kterém by se měla účelová komunikace dle tvrzení žalobce obsažené v jeho žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí nacházet, byl změněn. Což však podle názoru krajské soudu nemá vliv na zákonnost žalovaného rozhodnutí, podstatné je, že předmět rozhodování správních orgánů v dané věci byl vymezen žádostí o určení právního vztahu ze dne 10. 12. 2012, uvedená pozemková parcela existovala a žalobci je známo, že v průběhu správního řízení byla sloučena do pozemku parc. č. Xi, což sám uvedl i v žalobě. Rovněž tento žalobní bod shledal krajský soud za nedůvodný.

VI. Závěr a náklady řízení

42. Protože žaloba nebyla důvodná, musel i krajský soud zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
43. O nákladech řízení rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci v § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce byl sice úspěšný v řízení o kasační stížnosti proti předchozímu rozsudku krajského soudu, avšak hodnotí se celkový úspěch ve věci, přičemž žaloba byla zamítnuta a žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení. Výrok o nákladech osob zúčastněných na řízení se opírá o ust. § 60 odst. 5 s.ř.s., kdy osobám zúčastněným na řízení nebyla v řízení soudem uložena žádná povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by vznikly náklady. Stejně tak soud neshledal žádné důvody vhodné zvláštního zřetele pro přiznání náhrady dalších nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice dne 3. ledna 2024

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu